

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය - 2013

ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශන, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1969 අංක 31 දරන පනතින් සංශෝධිත 1969 අංක 17 දරන ලංකා විදුලිබල මණ්ඩල පනතේ 49(4) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. පරිපාලිතයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශන අදාළ පරිපාලිතයන්හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයවේ නියැලී වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගම් විසින් විගණනය කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී ලංගිප්) අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය යැයි කළමනාකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබන අභ්‍යන්තර පාලනය කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරී වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ තත්ත්වවගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ විගණන මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය - මණ්ඩලය

මෙම වාර්තාවේ 2.2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

තත්වගණනය කළ මතය - සමූහය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ සහ එහි පරිපාලිතයන්හි මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සීමාසහිත ලංකා ගල් අඟුරු සමාගම හැර මණ්ඩලයේ අනෙකුත් පරිපාලිත හා බද්ධ ව්‍යාපාරවල විගණකවරුන් විසින් 2013 වර්ෂය සඳහා එම සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ හිතකර මතයන් ප්‍රකාශ කර තිබුණි. පරිපාලිත සමාගම්වල නම් හා අයිතිය පහත පරිදි වේ.

පරිපාලිතයේ නම	අයිතිය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
-----	-----
	%
සීමාසහිත ලංකා විදුලි (පුද්ගලික) සමාගම (ලෙකෝ)	55.2
සීමාසහිත එල්ටීඑල් හෝල්ඩින්ග්ස් (පුද්ගලික) සමාගම	63
සීමාසහිත ලංකා කෝල් (පුද්ගලික) සමාගම (එල් සී සී)	60
සීමාසහිත ශ්‍රී ලංකා එන්රජිස් (පුද්ගලික) සමාගම	100
සීමාසහිත ත්‍රිකුණාමලය පවර් කම්පැණි සමාගම (බද්ධ ව්‍යාපාරය)	50

පහත නිරීක්ෂණයන් පදනම් කර ගෙන සීමාසහිත ලංකා කෝල් සමාගමේ විගණකවරුන් විසින් එම සමාගමේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ තත්වගණනය කළ විගණන මතයක් ප්‍රකාශ කර තිබුණි.

- (i) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.1,789,698,174 ක් හා රු.1,792,294,204 ක් වූ පිළිවෙලින් පූර්ව ගෙවීම් හා ණය හිමි ශේෂයන් පිළිබඳ නිරවද්‍යතාවය හා පැවැත්ම පරීක්ෂා කිරීම සඳහා සෘජු සනාථ කිරීම් ආකාරයෙන් ලිඛිත සාක්ෂි සපයා නොතිබුණි.

- (ii) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ දළ වශයෙන් රු.මිලියන 100 ක එකඟ වූ බදු බැරකම් ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

2.2.2 ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.3.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (ශ්‍රීලභිප්‍ර) හා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) ශ්‍රීලංභිප්‍ර 2 - තොග ප්‍රමිතියට අනුව, පිරිවැය හා ශුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකමින් අඩු අගයට තොග ගණනය කළ යුතු අතර තොගවල පිරිවැය පිළිවෙලින් ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුතු (FIFO) හෝ බර තැබූ සාමාන්‍ය පිරිවැය සූත්‍රය යොදා ගනිමින් ගණනය කළ යුතුය. එහෙත් ප්‍රමිතියේ විධිවිධානවලට පටහැනිව, මණ්ඩලය තම බෙදාහැරීම් කලාපවල ඇති තොග අගය කිරීම සඳහා සම්මත මිල ක්‍රමය යොදා ගෙන තිබුණි.

තවද, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද නියෝගවලට අනුව, මිල උච්චාවචනයට යටත් තොග අගය කිරීම සඳහා ප්‍රමිත පිරිවැය යොදා ගැනීමට ඉඩදිය හැකි අතර එසේ නොමැති නම් තොග වටිනාකම පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකමින් අඩු අගයට ගණනය කළ යුතුය.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) පවත්නා තත්ත්වයට අනුව මිල ඉහළ යන නමුත් උච්චාවචනය නොවේ. එබැවින් මණ්ඩලය බොහෝ අවස්ථාවලදී තථ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා ඔවුන්ගේ සම්මත මිල අධි ඇස්තමේන්තුගත කර ඇති බව පැහැදිලි විය. උදාහරණයක් වශයෙන් 2013 වර්ෂයේදී ද්‍රව්‍ය මිල හා ශ්‍රම රේටයන් අධි ඇස්තමේන්තුගත කිරීමෙන් හඳුනාගත් ශුද්ධ ආදායම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 3,444 (2012 - රු.මිලියන 1,647) ක් හා රු.මිලියන 1,213 (2012 - රු.මිලියන 1,034) ක් විය. එයට අමතරව විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ආදායම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ රු.මිලියන 1,568 (2012 - රු.මිලියන 1,574) ක මුදලක් පොදු කාර්ය පිරිවැය (භාවිතා කළ තථ්‍ය ශ්‍රම පැය සඳහා යොදා ගත් ප්‍රමිත රේටයට ගණනය කළ) ලෙස කාර්ය පිරිවැයට අයකර තිබුණි.

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන තොග, නඩත්තු වැඩ, කෙරිගෙන යන වැඩ හා නිම කරන ලද ප්‍රාග්ධන වැඩ වටිනාකම සාධාරණව නිරූපණය වී නොතිබුණි.

- (ii) මණ්ඩලය විසින් ඉදිකරන ලද වත්කම් අගය කිරීම සඳහා ඒකාකාරී ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කර නොතිබුණි. උදාහරණයක් වශයෙන් විදේශ මූල්‍යයන් ව්‍යාපෘතිවලින් ඉදිකරන ලද සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් (Transmission Lines) හා සමහර බෙදාහැරීම් රැහැන් තථ්‍ය පිරිවැයට අගය කර තිබූ අතර වෙනත් කාර්යයන් එනම් සේවා ප්‍රධාන සම්බන්ධතා (Service Main Connection) පද්ධති විශාලනය (System Augmentation) ඉරාන මූල්‍යයන් ව්‍යාපෘතිවලින් සිදුකරන ලද කාර්යයන්, ගම නැගුම, විමධ්‍යගත අයවැය (Decentralized Budget) යටතේ සිදුකරන ලද ව්‍යාපෘති කාර්යයන් ආදිය ප්‍රමිත පිරිවැයට අගය කර තිබුණි.

- (iii) ප්‍රමිත පිරිවැයට තොග අගය කිරීමේ හේතුවෙන් 2010 වර්ෂය සිට 2013 වර්ෂ සඳහා මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලවලට බලපෑම පහත පරිදි වේ.

වර්ෂය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව මිල විචලනය සහිත මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය	මුළු ශුද්ධ ධනාත්මක මිල විචලනය	මිල විචලනය නොමැතිව මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය	මිල විචලනය මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස
	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	%
2013	12,846	5,466	7,380	43
2012	(77,645)	2,675	(80,320)	3
2011	(19,266)	4,494	(23,760)	23
2010	4,832	3,295	1,534	68

ඉහත විශ්ලේෂණයට අනුව , ලාභය හෝ පාඩුව විශාල වන විට, මිල විචලනය හේතුවෙන් වන බලපෑම කුඩා හා අන්‍යෝන්‍ය වේ.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මුදල් මණ්ඩලය 05 - විකිණීමට ඇති ජංගම නොවන වත්කම් හා අත්හිටවූ මෙහෙයුම් ශ්‍රී ලංකා මුදල් මණ්ඩලය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත 05 හි දක්වා ඇති නිර්ණායකය අනුව විකිණීම සඳහා වර්ගීකරණය කරන ලද වත්කම් ධාරණ අගයට අඩු අගයට හෝ පිරිවැය අඩු සාධාරණ අගයට ගණනය කර මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ වෙනම ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වුවද උත්පාදන අංශය හා සම්ප්‍රේෂණ අංශය මෙම අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වී නොතිබුණු අතර රු.24,565,471 ක් වූ අපහරණය සඳහා ඇති වාහන 60 ක ශුද්ධ පොත් අගය 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ (PPE) යටතේ දක්වා තිබූ වාහන වටිනාකමට ඇතුළත් කර තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා මුදල් මණ්ඩලය 16 - දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ (PPE)

- (i) මෙම වොට් 115 ක නිෂ්පාදන ධාරිතාවයක් සහිත GT7 (Fiat Gas Turbine) යන්ත්‍රය කැලණිනිස්ස බලාගාරයේ 1997 වර්ෂයේදී සවිකරන ලදී. ධාවන පැය 100,000 කට පසු පිරිසිදු කිරීම සම්පූර්ණ අළුත් වැඩියාව කර තිබූ අතර එම අළුත්වැඩියාව සඳහා දරන ලද පිරිවැය රු.793,525,443 ක් විය. එම වියදම් පුනරාවර්තන වියදම් ලෙස සලකා තිබුණි. කෙසේ වුවද ගනුදෙනුවේ ස්වභාවය අනුව, එම සම්පූර්ණ අළුත් වැඩියා පිරිවැය විදුලි බල පිරිසිදු කිරීමේ අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩිවීම සඳහා හේතුවන බැවින් එම වියදම් ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස සැලකිය යුතුය.
- (ii) වත්කම්වල ප්‍රධාන සංරචකයන් පදනම් කර ගෙන ක්ෂය ගණනය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, 2011 වර්ෂයේදී ස්ථාපිත කරන ලද ලක් විජය විදුලි බලාගාරය එහි විදුලි බල පිරිසිදු කිරීම සමාන ආර්ථික ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලයක් නොමැතිව රු.මිලියන 46,083 ක් වූ ප්‍රවේශ මාර්ග, පරිශ්‍රය තුළ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන, විදුලි බල පිරිසිදු කිරීම, ඩෙල් ගල් අඟුරු (Deaf coal) ආදී විවිධ සංරචක ඇතුළත් තනි වත්කමක් ලෙස සලකා ක්ෂය කර තිබුණි.
- (iii) ස්ථාවර වත්කම්වල ඇතුළත් භූගත කේබල් පද්ධතිය (13kv) 2012 වර්ෂයේ සිට වර්ෂ 12 ක ආර්ථික ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය පදනම්ව ක්ෂය කර තිබුණි. එහෙත් මෙම වත්කම් පිළිබඳ දක්වා ඇති ප්‍රතිපත්තියට අනුව , වර්ෂ 35 ක ආර්ථික ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලයක් මත ක්ෂය කළ යුතුය. එබැවින් පෙර වර්ෂය තුළ ක්ෂය වැඩියෙන් ප්‍රතිපාදනය කිරීම හේතුවෙන් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ සහ රඳවාගත් ලාභ රු.159,441,901 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංගී ප්‍ර 17 - කල් බදු

- (i) බදුකරු විසින් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය කල් බදු වත්කම් හා බැරකම් ලෙස කල් බදු වත්කම්වල සාධාරණ අගයට සමාන මුදලකට හෝ එසේ අඩුනම් අවම කල් බදු ගෙවීම්වල වර්තමාන වටිනාකමට හඳුනාගත යුතුය. කෙසේ වුවද මූල්‍ය කල් බදු පදනම මත 2013 වර්ෂයේ සම්ප්‍රේෂණ අංශය විසින් මිලදී ගන්නා ලද වාහන 8 ක පිරිවැය එම පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනා ගෙන නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන දේපල, පිරිසත හා උපකරණ රු.7,087,215 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ii) ආයු ගණක ක්‍රමය හෝ සංඛ්‍යාංක ක්‍රමය යොදා ගෙන කල් බදු පොලී, ආදායම් ප්‍රකාශනයට අයකළ යුතුය. කෙසේ වුවද සම්ප්‍රේෂණ අංශය විසින් සෑම මාසයකම එක සමාන මුදලකින් කල් බදු පොලී අයකර තිබූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන කල් බදු පොලී හා අවිනිශ්චිත ගිණුමේ පොලිය රු.6,198,720 කින් පිළිවෙලින් අඩුවෙන් හා වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (iii) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන මුදල හා ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු පදනම් කර ගෙන විගණනය විසින් සිදුකරන ලද ගණනය කිරීම් අතර පහත සඳහන් වැඩියෙන් දැක්වීම් හා අඩුවෙන් දැක්වීම් නිරීක්ෂණය විය.

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව මුදල	විගණනය විසින් සිදුකරන ලද ගණනය කිරීම අනුව මුදල	වැඩියෙන් දැක්වීම / (අඩුවෙන් දැක්වීම)
-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.
කල් බදු ණය හිමියන්	112,525,344	100,469,040	12,056,304
අවිනිශ්චිත පොලී	48,605,344	29,349,065	19,256,279
කල්බදු පොලී	12,151,336	16,327,235	(4,175,899)
එකතු කළ අගය මත බදු කොටස - වෙනත් වියදම්	-	3,014,076	(3,014,076)

(ඉ) ශ්‍රී ලංගී ප්‍ර 24 - සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම්

ප්‍රමිතියේ අවශ්‍යතාවය පරිදි සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව සම්බන්ධතාවය පිළිබඳ ස්වභාවය මෙන්ම ගනුදෙනු පිළිබඳව තොරතුරු සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට වන විභව බලපෑම වටහා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය හිඟ ශේෂයන් හෙළිදරව් කිරීම මගින් සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් අතර ගනුදෙනු මණ්ඩලය විසින් හෙළිදරව් කර නොතිබුණි. සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු ලෙස මණ්ඩලයේ වක්‍ර සම්බන්ධතාවයක් ඇති පරිපාලිතයක් වන සීමාසහිත එල්.ටී.එල්.ප්‍රොජෙක්ට් (පුද්ගලික) සමාගම සඳහා පහත සඳහන් කොන්ත්‍රාත් ලබාදී තිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (i) වවුනියා, කිලිනොච්චි සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් ව්‍යාපෘතිය - ජාසජබැ මූල්‍යයන ව්‍යාපෘතිය
- (ii) සම්ප්‍රේෂණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමේ සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් ව්‍යාපෘතිය - ආසබැ මූල්‍යයන ව්‍යාපෘතිය

- (iii) සම්ප්‍රේෂණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමේ නැගෙනහිර පළාත් ව්‍යාපෘතිය - ආසබෑ මූල්‍යයන ව්‍යාපෘතිය (කොන්ත්‍රාත් මුදල රු.මිලියන 1,345 ක් විය)
- (iv) උතුරු නැගෙනහිර විදුලිබල සම්ප්‍රේෂණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - ආසබෑ මූල්‍යයන ව්‍යාපෘතිය (කොන්ත්‍රාත් මුදල රු.මිලියන 425 කි)
- (v) ජාලක උප පොළ විශාලන ව්‍යාපෘතිය අදියර II - (Augmentation Grid Substation Project Phase II) ආසබෑ මූල්‍යයන ව්‍යාපෘතිය (කොන්ත්‍රාත් මුදල රු.මිලියන 1,815 කි)
- (vi) ජාලක උප පොළ විශාලන ව්‍යාපෘතිය අදියර I - (Augmentation Grid Substation Project Phase I) ශ්‍රීලංකා මූල්‍යයන ව්‍යාපෘතිය
- (vii) ගාල්ල ජාලක උපපොළ විශාලන හා පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපෘතිය
- (viii) පුනර්ජනනීය බලය ව්‍යාපෘතිය අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සඳහා ජාලක උප පොළ විශාලන ව්‍යාපෘතිය - සීතාවක, බලංගොඩ , බදුල්ල, නුවරඑළිය, උකුවෙල ජාලක උපපොළවල් විශාලනය හා නව මහියංගන ජාලක උප පොළ ඉදිකිරීම (කොන්ත්‍රාත් මුදල රු.මිලියන 2,336 කි.) (Esot case)

2.2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘති වැඩි ප්‍රමාණයක් විදේශ ආධාර සහාය සහිතව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. එම ව්‍යාපෘතිවල පිරිවැය ව්‍යාපෘති කළමනාකරු විසින් වර්ෂය අවසානයට නිකුත් කරන ලද ඉන්වොයිසි සැලකීමෙන් තොරව විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ (ERD) වෙබ් අඩවියෙන් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු පදනම් කර ගෙන එම ව්‍යාපෘතිවල පිරිවැය ගිණුම්ගත කර තිබුණි. එබැවින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන කෙටි ගෙන යන වැඩ (WIP) හා ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 139 කින් හා රු.මිලියන 111 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණු අතර අත්තිකාරම් ආපසු අයකර ගැනීම හා රඳවා ගැනීම් මුදල් පිළිවෙලින් රු.මිලියන 13 කින් හා රු.මිලියන 10 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ආ) විශේෂ අවස්ථා සඳහා ආලෝකය සැපයීම සම්බන්ධයෙන් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට විදුලි බල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබිය යුතු මුදල රු.මිලියන 10 ක බැර ශේෂයක් වුවද අදාළ ලිපිගොනුවේ අනුරූපී වාර්තා පදනම් කර ගෙන විගණනය විසින් කරන ලද ගණනය කිරීම් අනුව ලැබිය යුතු තර්ජන මුදල රු. මිලියන 14 ක් විය. මේ නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන වෙනත් ණයගැතියන් රු.මිලියන 24 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) 2012 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති වෙළඳපොළ වටිනාකමින් වට්ටම් කිරීම මගින් මණ්ඩලය විසින් එහි සමහර අංශවලට අයත් මෝටර් වාහනවල සාධාරණ අගය ගණනය කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස තක්සේරු කමිටුව විසින් නිර්දේශ කරන ලද වෙළඳපොළ වටිනාකම 2012 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිරූපනය වී නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන මෝටර් වාහන ශේෂයද රු. මිලියන 396 කින් අඩුවෙන් දැක්වීමට එය හේතු වී තිබුණි .
- (ඈ) එක් එක් අංශ අතර මාරු කරන ලද දේපල , පිරිසත හා උපකරණ වටිනාකම මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සෘණ අගයක් විය යුතුය. කෙසේ වුවද 2013 වර්ෂය තුළ අභ්‍යන්තර

මාරුකිරීම්, පිටතට මාරු කිරීම් හා කෙරිගෙන යන වැඩ (WIP) වෙනත් අංශ වලට මාරුකිරීම් අතර එකතුව රු. මිලියන 1,920 ක නොසැසඳූ වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය. ඉහත අඩුපාඩුව හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන දේපල, පිරිසත හා උපකරණ වටිනාකම එම මුදලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ඉ) පුද්ගලික විදුලිබල මිලදී ගැනුම් (PPP) ගිවිසුම්වල කාලය ඉකුත් වීම හේතුවෙන් සීමාසහිත ඇග්‍රිකෝ පවර් (පුද්ගලික) සමාගම විසින් මෙරටෙන් ආපසු ගෙන යන ලද ආනයනය කරන ලද විදුලි බල පිරිසත උපකරණ කිහිපයකට අදාළ රු.94,294,131 ක් වූ ආනයනික ගාස්තු හා බදු ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම වෙනත් වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කරනු වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේ විදුලිබල මිලදී ගැනුම් පිරිවැය ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

එම පිරිසත මෙරටෙන් ගෙන යන අවස්ථාවේදී එවැනි ගෙවීම් කිරීම සඳහා පුද්ගලික විදුලිබල මිලදී ගැනුම් (PPP) ගිවිසුමෙහි විධිවිධාන නොවූ බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය වූ අතර විධිමත් අනුමැතියක් නොමැතිව එම ගෙවීම් කර තිබූ බවද නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුදල් ප්‍රවාහය තීරණය කිරීමේදී පහත සඳහන් විෂයයන් ගිණුම් ගත කර නොතිබූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මණ්ඩලයේ තරා මුදල් ප්‍රවාහය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයෙන් නිරූපනය වී නොතිබුණි.

විෂයය	මුදල	බලපෑම
-----	-----	-----
	රු.	
පොදු කාර්ය පිරිවැය අයකර ගැනීම . (විදුලි බල සැපයුම් කාර්යයන් වටිනාකමෙහි ඇතුළත් ඇස්තමේන්තුගත සංඛ්‍යා - ප්‍රාග්ධන හා නඩත්තු)	1,676,805,270	මෙහෙයුම් කාර්යයන්ගෙන් ජනනය වන ශුද්ධ මුදල් වැඩියෙන් දැක්වීම. කෙසේ වුවද පිරිවැය අයකර ගැනීම කාර්යයන්වලට අදාළ කොටස ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් තරා බලපෑම තහවුරු කර ගත නොහැකි විය.
ශ්‍රම අනුපාත විචලනය	1,213,515,708	මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් වැඩියෙන් දැක්වීම.
වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු මුදල්	561,436,724	මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් වැඩියෙන් දැක්වීම.
දේපල , පිරිසත හා උපකරණ	75,626,084	ආයෝජන කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් අඩුවෙන් දැක්වීම .
ලැබිය යුතු ඉන්වෙන්ට්‍රි	4,979,012,034	මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් අඩුවෙන් දැක්වීම .
ගබඩා මිල විචලනය	3,443,969,126	මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් වැඩියෙන් දැක්වීම.

(උ) 2013 ජූලි මාසයට අදාළව ඉන්ධන බිල්පතු නිරවුල් කිරීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් ලංකා බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු රු.7,818,402 ක් වූ පොලී ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි.

- (ඌ) තාප බලාගාර සංකීර්ණයේ (Thermal Complex) ඉන්ධන බිල්පත් නිරවුල් කිරීමේ ප්‍රමාදය මත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු ආරවුල් සහගත පොලිය රු.749,973,435 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අසම්භාව්‍ය බැරකමක් ලෙස හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.
- (එ) 2013 ජූලි සිට දෙසැම්බර් කාල පරිච්ඡේදය තුළ ඒකාකාරී ජාතික ගාස්තු ක්‍රමය (UNT) ගැලපීම හෝ රු. මිලියන 68 ක් වූ ලංකා විදුලි සමාගමට විදුලිබලය තොග සැපයුම ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව (PUCSL) විසින් 2014 මාර්තු මාසයේදී අනුමත කර තිබුණි. කෙසේ වුවද මණ්ඩලය විසින් මෙම ඒකාකාරී ගාස්තු ක්‍රමය (UNT) ගැලපීම, ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2013 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන මෙහෙයුම් ලාභය මෙන්ම වෙළඳ ණයගැති ශේෂද එම මුදලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.2.3 නොසැසඳූ වෙනස්කම්

- පහත සඳහන් නොසැසඳූ වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.
- (අ) මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලංකා විදුලි සමාගමෙන් ලැබිය යුතු මුදල ලංකා විදුලි සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ සසඳා නොතිබූ අතර මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන දෙකෙහි රු. මිලියන 86 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
  - (ආ) ලංකා විදුලි සමාගමෙන් ලැබිය යුතු මුදල සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද සනාථ කිරීම් ලිපිය අනුව මුදල, මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්වෙන මුදල හා ලංකා විදුලි සමාගමේ දැක්වෙන මුදල සහ විගණනය විසින් කරන ලද ගණනය කිරීම් සහ මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව මුදල අතර 2013 වර්ෂය සඳහා පිළිවෙලින් රු. මිලියන 45 ක , රු. මිලියන 68 ක හා රු. මිලියන 22ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.
  - (ඇ) අන්තර් ආංශික ගනුදෙනු නිවැරදිව ගිණුම් ගත කළේ නම්, කිසිදු අවස්ථාවක මණ්ඩලයේ ජංගම ගිණුම්වල වර්ෂය අවසානයට කිසිදු නොසැසඳූ ශේෂයක් නොතිබිය යුතුය. කෙසේ වුවද රු. මිලියන 2 ක නොසැසඳූ අන්තර් - ජංගම ගිණුම් ශේෂයක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

2.2.2.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

- පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.
- (අ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ වායු සමීකරණ හා නඩත්තු අංශයට අදාළව රු.335,411,224 ක මුළු ණයගැති ශේෂයෙන් රු.240,939,043 ක් හෙවත් සියයට 65 ක් වර්ෂ 05 කට වැඩි කාලයක් හිඟ හිට පැවති අතර එම ශේෂ 2013 වර්ෂයේදී ද අයකර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
  - (ආ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමේ කාලය ඉකුත් වී තිබුණද යහපත් ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයක් හා කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණයක් මුළු සමාලෝචිත වර්ෂය තුළම පවත්වා ගැනීමට මණ්ඩලයට හැකිවන පරිදි රු. මිලියන 4,095 ක් වූ වෙළඳ ණය ගැති ශේෂය අයකර ගැනීමට මණ්ඩලය ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 21,395 ක් වූ මුළු වෙළඳ ණයගැති ශේෂයට සාපේක්ෂව පුද්ගලික අංශයෙන් ලැබිය යුතු ශේෂය සියයට 86 ක් නියෝජනය විය.

(ඇ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට වර්ෂ 2 කට වැඩි කාලයක් අය කර නොගෙන පැවති වෙනත් ණයගැති ශේෂය රු.2,280,752,812 ක් විය. තවද එයින් රු.6,142,277 ක් හා රු.897,025,999 ක් පිළිවෙලින් එවකට විදුලි බල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයෙන් හා ශ්‍රී ලංකා සුනිතා බල ශක්ති අධිකාරියෙන් හිඟ හිට පැවති ශේෂයක් විය. කෙසේ වුවද මණ්ඩලයට ගෙවිය යුතු මුදලක් ලෙස ඔවුන්ගේ ගිණුම් වාර්තාවල මෙම මුදල් නිරූපනය වී නොතිබුණි.

2.2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 19 ව පළාත් කාර්යාලයට අයත් රු. මිලියන 38 ක් වටිනා ඉඩම් 12 ක් සඳහා ඉඩම් ඔප්පු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ලබා දී තිබුණු එකතුව රු. මිලියන 115,341 ක් වූ ණය 02 කට අදාළව මහා භාණ්ඩාගාරය සමඟ උප ණය ගිවිසුම්වලට එළඹ නොතිබුණි. තවද ආපසු ගෙවීම් සැලැස්ම හා එම ණය සඳහා පොලී අනුපාතය විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ග්‍රාමීය විදුලි බල සැපයීමේ වැඩ සටහන් ඇතුළත් විදුලි බල උත්පාදනය, සම්ප්‍රේෂණය හා බෙදාහැරීම් වැඩ සටහන් සඳහා මණ්ඩලයට ලැබුණු විදේශාධාර හා ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන, දීර්ඝ කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා දායක ප්‍රාග්ධනය ලෙස සලකා තිබුණ නමුත් මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් එක් සමහර ප්‍රදාන ප්‍රාග්ධන දායකය ලෙස සලකා නොතිබුණි. 2013 වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, මණ්ඩලයට මුළු ප්‍රාග්ධන දායකය රු. බිලියන 96 ක් වූ අතර එය මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව රු. බිලියන 122 ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව රු. බිලියන 26 ක රජයේ ප්‍රදාන පිළිබඳ වෙනස සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කරන ලද ගිණුම් තැබීම අදාළ අනුමැතීන් ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් පරීක්ෂා කළ නොහැකි විය.

2.2.2.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 14 (1) වගන්තියෙන් නියම කරන ලද පරිදි මණ්ඩලය විසින් 2013 වර්ෂය සඳහා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) 1969 අංක 17 දරන ලංකා විදුලි බල මණ්ඩල පනත

  - (i) 47 (1) (ආ) වගන්තිය - මණ්ඩලය විසින් ලබාගන්නා ලද ණය ආපසු ගෙවීමට අදාළව මණ්ඩලය විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය සමඟ නිදන් අරමුදලක් ස්ථාපිත කර පවත්වා ගත යුතුය. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ණය නිදහස් කිරීමේ සංචිතයක් (Loan Redemption Reserve) දක්වා තිබුණද, එය 2000 වර්ෂයේ සිට යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි. 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම සංචිත ගිණුමේ ශේෂය රු. මිලියන 17,447 ක් විය.
  - (ii) 47 (2) (අ) වගන්තිය - මණ්ඩලයේ වංචල හා නිශ්චල දේපලවල ක්ෂය ආවරණය කර ගැනීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය සමඟ ක්ෂය සංචිතයක් ස්ථාපිත කර පවත්වා ගත යුතුය. කෙසේ වුවද මෙම අවශ්‍යතාවයට පටහැනිව, 2000 දෙසැම්බර් 31 දක්වා වාර්ෂිකව රු. මිලියන 1 ක් මාරු කිරීම මඟින් මණ්ඩලය එහි

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ක්ෂය සංචිතයක් ඇති කර තිබූ අතර ඉන් පසු කිසිදු ප්‍රතිපාදනයක් සිදු කර නොතිබුණි. එදිනට සමුච්චිත ශේෂයක්ව පැවති රු. මිලියන 23 ක මුදල කිසිදු සමාලෝචනයකින් තොරව වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙනැවිත් තිබුණි.

(iii) 47 (2) (ආ) වගන්තිය - මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා හා මණ්ඩලය විසින් වරින්වර තීරණය කරනු ලබන වෙනත් එවැනි අරමුණු සඳහා ආදායම් මුදල්වලින් ප්‍රාග්ධන වැඩ සඳහා මූල්‍යයනය කිරීමේ අරමුණින් මණ්ඩලය විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය සමඟ එක්ව පොදු සංචිතයක් ස්ථාපිත කර පවත්වා ගත යුතුය. කෙසේ වුවද එම අවශ්‍යතාවයට පටහැනිව මණ්ඩලය විසින් එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙනත් ප්‍රාග්ධන සංචිතයක් ස්ථාපිත කර තිබූ නමුත් එය 2000 වර්ෂය සිට යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි. එම සංචිත ගිණුමේ ශේෂය 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 165.45 ක් විය.

(ආ) 1969 අංක 17 දරන ලංකා විදුලි බල මණ්ඩල පනතේ 46 වගන්තියේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II කොටසේ 11 (අ) හා (ආ) වගන්තිවල විධිවිධානවලට පටහැනිව මණ්ඩලය විසින් 1989 වර්ෂයේ සිට එක් එක් වර්ෂය අවසානයේදී දළ ස්ථාවර වත්කම් මුළු වටිනාකමින් සියයට 0.1 දායකයක් පදනම් කර ගෙන 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. මිලියන 5,250 ක් වූ එහි අරමුදල් ඉන්ෂුවරන්ස් එස්ක්‍රෝ අරමුදලේ ආයෝජනය කර තිබුණි.

(ඇ) මුදල් රෙගුලාසි 389 හා 260 ට අනුව, වෙක්පත් අදාළ පුද්ගලයාට හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයාට ඔවුන්ගේ අන්‍යාත්‍යාවය පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසු භාරදිය යුතුය. කෙසේ වුවද රු.19,813,345 ක් වටිනාකම වූ වෙක්පත් 452 ක් එකී මුදල් රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීමෙන් තොරව පුද්ගලයන්ට භාර දී තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මණ්ඩලයේ හා සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මණ්ඩලයේ හා සමූහයේ මෙහෙයුම්වලින් වූ ප්‍රතිඵලය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 18,636 ක හා රු. මිලියන 21,500 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර එයට ප්‍රතිරූපකව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පූර්ව ශුද්ධ පාඩුව පිළිවෙලින් රු. මිලියන 61,447 ක් හා රු. මිලියන 54,607 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ පිළිවෙලින් රු. මිලියන 80,083 ක හා රු. මිලියන 76,107 ක වර්ධනයක් දැක්වුණි.

පහත විශ්ලේෂණය කර ඇති පරිදි ජල විදුලි බල උත්පාදන ජලාශවල ඉහළ ජල මට්ටමක් පැවතීම හේතුවෙන් 2012 වර්ෂයේ ජල විදුලි බල උත්පාදනය වූ ගිවොපැ 3,292 ට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේදී ගිවොපැ 3634 කින් හෙවත් සියයට 10 කින් වැඩි වීම හා පෙර වර්ෂයට ප්‍රතිරූපව 2013 වර්ෂයේ ඉන්ධන සඳහා වියදම සහ ස්වාධීන විදුලි බල නිෂ්පාදකයන්ගෙන් විදුලි බලය මිලදී ගැනීම පිළිවෙලින් රු. මිලියන 12,869 කින් හා රු.47,228 කින් අඩුවීම මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

ප්‍රභවය	විදුලිබල උත්පාදනය		වැඩිවීම / (අඩුවීම)	
	2013	2012	ශී වො පැ	%
ජල විදුලි	6,926	3,292	3,634	110
තාප	4,773	8,339	(3,566)	(42)
සාම්ප්‍රදායික නොවන පුනර්ජනනීය බලය	263	171	92	53
එකතුව	11,962	11,802	160	1.3

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය හා පෙර වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ අවධානයන් පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

විෂයය	ප්‍රවර්ධන වර්ෂය	පෙර වර්ෂය	පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව වෙනසෙහි ප්‍රතිශතය
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	%
ජංගම නොවන වත්කම්	681,014	627,695	8
ජංගම වත්කම්	104,703	107,437	(2)
මුළු වත්කම්	785,717	735,132	7
ජංගම බැරකම්	92,872	137,357	(32)
කාරක ප්‍රාග්ධනය	11,831	(29,920)	140
යෙද වූ මුළු ප්‍රාග්ධනය	692,845	597,775	16
ජංගම - නොවන බැරකම්	480,076	406,385	18
හිමිකම්	212,769	191,390	11

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු වත්කම් පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 7 කින් වැඩි වී තිබුණි. මේ අතර පෙර වර්ෂයේ රු. බිලියන 30 ක සෘණ අගයක් වූ ශුද්ධ ජංගම වත්කම් වලට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේදී එය රු. බිලියන 12 ක ධන අගයක් බවට පත් වී තිබුණු අතර එයින් සියයට 140 ක වැඩිවීමක් නියෝජනය විය. ලංකා බැංකු තෙල් සංස්ථාවට හා ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් ගෙවීම මෙම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබූ අතර 2013 වර්ෂයේදී එසේ ගෙවන ලද මුදල පිළිවෙලින් රු. මිලියන 43,702 ක් හා රු. මිලියන 78,356 ක් විය.

(ආ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මණ්ඩලයේ මුළු ප්‍රාග්ධන යෙදවුම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 49 ක් වූ රු.බිලියන 785 ක්, ණය අරමුදල් මගින් මූල්‍යයනය කර තිබූ අතර පෙර වර්ෂයේ ණයට ගත් කොටස සියයට 68 ක් විය. ඉහත විශ්ලේෂණයට අනුව, පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 වර්ෂයේ ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සුළු වර්ධනයක් දක්වා තිබූ බව අනාවරණය විය.

3.3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.3.1 සෘජු පිරිවැය විශ්ලේෂණය

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දරන ලද සෘජු පිරිවැය පිළිබඳ සාරාංශයක් පෙර වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත වගුවෙහි දැක්වේ.

	2013		2012	
	රු.මිලියන	%	රු.මිලියන	%
ඉන්ධන	29,425	18	42,515	19
විදුලි බල මිලදී ගැනුම්	80,308	48	120,264	54
ගල් අඟුරු	10,677	6	11,099	5
මෙහෙයුම් හා නඩත්තු ක්ෂය	26,196	16	27,530	13
	20,319	12	21,011	9
එකතුව	166,925	100	222,419	100

ඉහත තොරතුරු අනුව, 2013 හා 2012 වර්ෂ සඳහා මුළු පිරිවැයවලින් පිළිවෙලින් සියයට 72 ක් හා සියයට 78 ක් විදුලි බල මිලදී ගැනුම් හා උත්පාදනයට සෘජුවම අදාළ විය.

(ආ) ප්‍රමාණවත් ජල විදුලි බල උත්පාදනයක් තිබුණද විදුලි බල මිලදී ගැනීම් සඳහා ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීමෙන් ස්ථාවර පිරිවැය දැරීම නොවැළැක්විය හැකි විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මණ්ඩලයේ වැදගත්ම අරමුණුවලින් එකක් වූ සාමාන්‍ය මහජනතාවට අඩු පිරිවැයකට විදුලි බලය ලබාදීම ඉටු කර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද නොහැකි වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, 2012 වර්ෂයේදී ඒකකයකට සාමාන්‍ය පිරිවැය රු. 23.66 ක් හා ඒකකයක් විකුණූ මිල රු.15.56 ක් වූ අතර 2013 වර්ෂයේදී ඒකක පිරිවැය රු.17.70 ක් දක්වා අඩු වී ඒකකයක් විකුණන ලද මිල රු. 17.93 ක් විය.

3.3.2 ඒකක මිල විශ්ලේෂණය

පසුගිය වර්ෂ 5 තුළ එක් විදුලි ඒකකයක් විකිණීමෙන් ලැබූ සාමාන්‍ය (පාඩුව) / ලාභය පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

වර්ෂය	සාමාන්‍ය විකුණුම් මිල කි.වො.පැ.1 කට	සාමාන්‍ය පිරිවැය කි.වො.පැ.1 කට	එක් ඒකකයකට ලාභය / (පාඩුව)
	රු.	රු.	රු.
2013	17.43	17.70	2.22
2012	15.56	23.66	(5.84)
2011	13.22	15.59	(2.37)
2010	13.16	13.02	0.14
2009	13.13	14.71	(1.58)

ඉහත වගුවට අනුව, පසුගිය වර්ෂ 5 තුළදී ප්‍රචර්ථන වර්ෂයේදී එක් ඒකකයකට වැඩිම ලාභය වාර්තා කර තිබුණි.

3.4 අවිධිමත් ගෙවීම්

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2007 දෙසැම්බර් 13 දින ගන්නා ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව උපයන විට ගෙවීම් බදු සේවකයන්ගෙන් අයකර ගැනීමෙන් තොරව මණ්ඩලය විසින් ස්වකීය අරමුදල්වලින් එහි සේවකයන් වෙනුවෙන් උපයන විට ගෙවීම් බදු ගෙවා තිබුණි. මණ්ඩලය විසින් එම අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අභිබවා යමින් ගෙවන ලද උපයන විට ගෙවීම් බදු ප්‍රමාණය 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.මිලියන 1,312 ක් විය.

මේ සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලයේ සභාපති විසින් පහත පරිදි සඳහන් කර තිබුණි.

සභාපති, සාමාන්‍යාධිකාරී හා වෘත්තීය සමිති අතර විදුලි බල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාවය සහිතව මෑතකදී එළඹී සාමූහික ගිවිසුම මගින් මණ්ඩලය විසින් එහි සේවකයන් සඳහා උපයන විට ගෙවීම් බදු දැරීම ආයතනගත කිරීම මගින් නීතිගත කර ඇත.

- (ආ) 1994 ජූනි 04 දිනැති අංක 95 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ දක්වා ඇති පරිදි අමාත්‍ය මණ්ඩලයෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත විවිධ කාර්ය මණ්ඩල දිමනා 39 ක් වරින් වර මණ්ඩලය විසින් ගෙවා තිබුණි. රු.මිලියන 642 ක් වූ එවැනි දිමනා 2013 වර්ෂයේදී ගෙවා තිබූ බව විගණන නියැදි පරීක්ෂණවලදී අනාරවණය විය.

- (ඇ) බාහිර ණය දෙන ආයතනවලින් ලබාගන්නා ලද නිවාස ණය සඳහා සේවකයන්ට 2/3 ක පොලිය ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිරීක්ෂණය වූ පොදු අඩුපාඩු පහත දැක්වේ. බෙදාහැරීම් අංශ හැර , 2013 වර්ෂයේදී එසේ ප්‍රතිපූර්ණය කරන ලද මුළු මුදල රු. මිලියන 1,166 ක් විය.

- * ණය හිමිකම් සීමාව ඉක්මවා සේවකයන්ට ණය මුදල් ලබා දීම.
- * ස්ථාවර තැන්පතු, පුද්ගලික ඇප වැනි දේපල උකස් කිරීම මගින් ලබා ගන්නා ලද පුද්ගලික ණය මුදල් සඳහා ද පොලී ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම
- * කලත්‍රයා හැර වෙනත් පාර්ශ්ව සමඟ ඒකාබද්ධව නිලධාරීන් විසින් ණය ලබා ගැනීම
- * මූල්‍ය ආයතනවල අවිධිමත් ලිපි ඉදිරිපත් කිරීම.
- * වෙනත් ණය නිරවුල් කිරීම සඳහා ණය ලබා ගැනීම .
- * ලබාගත් ණය වලට අදාළ දේපල, නිලධාරියා හෝ කලත්‍රයා නමින් නොවීම.

3.5 හඳුනාගත් පාඩු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2012 හා 2013 වර්ෂ තුළදී පුත්තලම ගල් අඟුරු විදුලිබල පිරියත හි මෙහෙයුම් බිඳවැටීම් හේතුවෙන් රු. මිලියන 25,098 ක් පිරිවැය වූ මෙහ වොට් පැය 1394.33 ක පාඩුවක් දරා තිබුණි.

- (ආ) මුදල් රෙගුලාසි 104 (1) විධිවිධාන අනුව, පාඩුවක් වන සිදුවීමකදී පාඩුවේ ප්‍රමාණය හා හේතුව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා හා අදාළ පාර්ශ්වයන්ට වගකීම පැවරීම සඳහා විමර්ශනයන් සිදු කළ යුතු අතර එම පාඩු පිළිබඳව විගණකාධිපතිවරයාට වාර්තා කළ යුතුය. කෙසේ වුවද 2013 ජූනි 8 දින කුකුළේගහ විදුලි බලාගාරයට සිදු වූ සිද්ධියක් හේතුවෙන් වූ පාඩුව මුදල් රෙගුලාසිවලට අනුව නිශ්චය කර විගණකාධිපතිවරයාට වාර්තා කර නොතිබුණි. 2012 හා 2013 වර්ෂවලදී මෙහෙයුම් දෝෂ හේතුවෙන් පුත්තලම ගල් අඟුරු විදුලිබල පිරියතට සිදු වූ

රු. මිලියන 25,098 ක් පිරිවැය වූ මෙහෙවෙට් පැය 1394.33 ක පාඩුවද නිශ්චය කර විගණකාධිපතිවරයාට වාර්තා කර නොතිබුණි.

- (ඇ) අභ්‍යන්තර පාලනයේ දුර්වලතා හේතුවෙන් 2013 වර්ෂයේදී වාර්තා වූ වංචා 35 ක වටිනාකම රු. මිලියන 49 ක් විය.
- (ඈ) මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය සඳහා “විදුලක් පාය” නමින් යෝජිත ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ගනු ලැබූ තීරණය මත වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි අත්හිටුවා තිබුණි. කෙසේ වුවද ඉදිකිරීම් අත්හිටුවීම සඳහා හේතු එම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණවල ඇතුළත් වී නොතිබූ අතර විගණනයටද ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. අත්හිටුවීම් දිනය දක්වා දරන ලද ඉදිකිරීම් හා උපදේශක පිරිවැය රු. මිලියන 244.15 ක් විය.

3.6 මතභේදයට තුඩුදෙන කරුණු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) රාජ්‍ය සංස්ථා හා මණ්ඩල ඇතුළත් සියළුම රාජ්‍ය අංශයේ සංවිධානවල මූල්‍ය හා පරිපාලනය සම්බන්ධයෙන් සංගත පරිපාටි හා පරිවෘත්තීය පවත්වා ගැනීමට වරින්වර රජය විසින් නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛ හා රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ පරිපාලන රීති වශයෙන් අනුගමනය නොකරන්නේ නම් ඔවුන්ට ඒවා අදාළ නොවන බවත් 1969 අංක 31 දරන පනතින් සංශෝධිත 1969 අංක 17 දරන ලංකා විදුලි බල මණ්ඩල පනතට අනුකූලව තත්ත්වය පවත්වා ගෙන තිබුණු බවත් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. එවැනි උදාහරණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
  - (i) 1990 මාර්තු 09 දිනැති අංක 15/90 දරන පරිපාලන චක්‍රලේඛයට හා 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයට පටහැනිව, මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂිකව නුපුහුණු හා අර්ධ පුහුණු සේවකයන් ලිපිකරුවන්,කැමියරුවරුන් , ගබඩාපාලකවරුන් , යතුරුලියන්නන්, රියදුරන්, කාර්යාල සහායකයන් , කම්කරුවන් ලෙස චක්‍රලේඛ මඟින් දක්වා ඇති පරිදි පුවත්පත් දැන්වීම්, ගැසට් නිවේදන ආදිය මගින් සුදුසුකම් ඇති අයදුම්කරුවන්ගෙන් දීප ව්‍යාප්තව ඉල්ලුම්පත් කැඳවීමකින් තොරව බඳවා ගෙන තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අදාළ තනතුරුවලට වඩාත් දක්ෂ පුද්ගලයන් බඳවා ගැනීමේ අවස්ථාව මණ්ඩලය විසින් අහිමි කර ගෙන තිබුණි.
  - (ii) මණ්ඩලයේ සේවකයන්ට තාවකාලිකව රු.1000 ක මාසික දීමනාවක් ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් පෙර වර්ෂයේ මාගේ විගණන වාර්තාවෙන් පෙන්වා දෙන ලද තත්ත්වය සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද නිවැරදි කර නොතිබුණි.
  - (iii) 1998 මාර්තු 08 දිනැති අංක 130 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව, සියයට 10 සිට සියයට 14 දක්වා පොලියකට වාහන ණය ලබා දීම වෙනුවට මණ්ඩලය විසින් සියයට 4.2 පොලියකට වාහන ණය ලබා දී තිබුණි.
- (ආ) ලබා ගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, ආයෝජන තීරණ ගැනීම සඳහා මණ්ඩලය විසින් ලංවීම මුදල් කළමනාකරුට බලතල පවරා නොතිබුණ ද පසුගිය වර්ෂවල රක්ෂණ සංවිනයේ ආයෝජන කිරීමේ තීරණ 1990 වර්ෂයේ සිට එනම් අරමුදල සංස්ථාගත කිරීමේ දින සිට මුදල් කළමනාකරු විසින් ගෙන තිබුණි. 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයෝජන ගිණුමේ තිබූ මුළු මුදල රු. මිලියන 5,250 ක් විය.

(ඇ) 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට රක්ෂණ සංචිත අරමුදලේ ශේෂය හා රක්ෂණ සංචිත අරමුදලේ ආයෝජන අතර නිරීක්ෂණය වූ රු. මිලියන 4,374 ක උනන්දුව මණ්ඩලයේ ස්වයං - රක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රකාරව ආයෝජනය කර නොතිබුණි. එවැනි ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මණ්ඩලයේ විධිමත් මූල්‍ය කළමනාකරණයක් ක්‍රියාත්මක නොවීය.

(ඈ) වර්ෂ ගණනාවක් සඳහා ලංකා විදුලි සමාගමට මණ්ඩලය විසින් විදුලි බලය විකුණා තිබූ අතර ලංකා බනිජ තෙල් සංස්ථාවෙන් ඉන්ධන මිලදී ගෙන තිබුණි. එහෙත් මෙම පාර්ශවයන් දෙක සමඟ විකුණුම් හා මිලදී ගැනුම් ගිවිසුම්වලට එළඹ නොතිබුණි.

(ඉ) 2012 වර්ෂයේ මාගේ වාර්තාව මගින් මණ්ඩලයේ සභාපතිගේ අවධානයට යොමු කරන ලද පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ගන්නා ලද කිසිදු පියවරක් 2013 වර්ෂයේදී ද නිරීක්ෂණය නොවීය.

- * සමාන ඒකකයකින් (Unit) ඉදිරිපස රියදුරු කුටි (Cab) ආදේශ කිරීම (වාහන 24)
- * පාවිච්චි කරන ලද A 2 T ක්‍රේන් දේශීයව සවි කිරීම (වාහන 2)
- * මුල් (Original) ඉදිරිපස කැබ් කොටස වෙනුවට (Cab) පාවිච්චි කරන ලද කැබ් වලින් ආදේශ කිරීම (වාහන 2)
- * මුල් (Original) ඉදිරිපස කැබ් කොටස හා පසුපස ට්‍රේ කොටස් පාවිච්චි කරන ලද විවිධ වර්ගයේ කැබ් සහ ට්‍රේ වලින් ආදේශ කිරීම (වාහන 1)
- * පාවිච්චි කරන ලද කොටස්වලින් ඉදිරිපස කැබ් කොටස සහ පසුපස ට්‍රේ කොටස් ආදේශ කිරීම (වාහන 1)
- * ක්‍රේන් එකක් දේශීයව සවි කිරීම (වාහන 1)

(ඊ) උප සංරචක දෙකකට අදාළ එනම් වැඩිවන (escalable) (සියළුම පරිපාලන වියදම් , ස්ථාවර මෙහෙයුම් හා නඩත්තු ගාස්තු හා අදාළ වියදම් ආවරණය වන) සහ වැඩි නොවන සංරචක (non – escalable) (සමාගමේ ණය සේවා වගකීම) ධාරිතා ගාස්තු 2013 වර්ෂයේදී ස්වාධීන විදුලි බල නිෂ්පාදකයන්ට (IPPS) ගෙවා තිබුණි. වැඩි නොවන සංරචකය (ණය ප්‍රතිපූර්ණය) ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමේ කාලය ඉකුත් වී තිබුණද, මණ්ඩලය විසින් එම සංරචකය වැඩියෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර 2013 වර්ෂයේදී එසේ ප්‍රතිපූර්ණය කරන ලද මුදල එ ජ ඩො මිලියන 27 ක් හා ජපන් යෙන් මිලියන 183 ක් (2012 වර්ෂයේදී එය එ ජ ඩො මිලියන 15 ක් විය.) විය. ස්වාධීන විදුලි බල නිෂ්පාදකයන්ට වැඩියෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරන ලද මුදල විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

මණ්ඩලයේ සභාපති විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් පහත පරිදි සඳහන් කර තිබුණි.
 අදාළ මිලදී ගැනීම් ගිවිසුම් පිළිබඳ ගාස්තු / මූල්‍ය ආකෘතිවල දක්වා ඇති පරිදි හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ හා රක්ෂණ වැනි සංරචකයන් වාරය අවසන් වන තුරු ක්‍රියාත්මක වීම හේතුවෙන් ණය සේවා කාලය අවසන් වූ පසු වැඩි නොවන සංරචකය ශුන්‍ය බවට පත් නොවන බව අවධානයට ලක් කළ යුතු වේ.

(උ) ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයන්ට අයත්ව තිබූ විදුලිබල පිරිසතවල මෙහෙයුම් හා නඩත්තු පිරිවැය, ධාරිතා අය කිරීම් පිළිබඳ වැඩිවන පිරිවැය සංරචකයේ (Escalable Cost Component) ඇතුළත් කර තිබූ අතර ඒවා දැරීම හෝ නොදැරීම පිළිබඳව නොසලකා

මණ්ඩලය විසින් එම පිරිවැය ගෙවා තිබුණි. තවද එම නඩත්තු සඳහා ද්‍රව්‍ය හා අමතර කොටස් ආනයනය කිරීමට අදාළ බදු මණ්ඩලය විසින් වෙනම ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබුණි. එම වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම සඳහා සීමාවක් නොතිබුණි.

තවද සමහර ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයින් වෙතත් සමහර ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයින්ගේ නඩත්තු කොන්ත්‍රාත් භාරගෙන තිබෙන අතර ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයින් අතර සම්බන්ධිත පාර්ශව හා සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු සිදු වී තිබුණි. එබැවින් විදුලිබල පිරියත සඳහා ආනයනික ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තථ්‍ය උපයෝජනය පරීක්ෂා කිරීමෙන් තොරව බදු ඇතුළත් වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම පිළිබඳ විවක්ෂණභාවය විගණනයේදී නිශ්චය කළ නොහැකි විය. එලෙස 2013 වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපූර්ණය කළ මුළු බදු ප්‍රමාණය රු. මිලියන 670 ක් විය. මණ්ඩලයේ සභාපති විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් පහත පරිදි සඳහන් කර තිබුණි.

“ස්වාධීන විදුලි බල ගිවිසුම් අනුව, එකඟ වූ ගාස්තු මත ධාරිතා ගාස්තුවල වැඩිවන සංරචකය මගින් ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදකයින්ට විදුලි බල පිරියතෙහි ස්ථාවර මෙහෙයුම් හා නඩත්තු සඳහා ගෙවීම් මුදා හරිනු ලැබේ. ඒ මත දරන ලද තථ්‍ය පිරිවැය පදනම් කරගෙන ඉහත සඳහන් ගෙවීම් සිදු කිරීම සඳහා ස්වාධීන විදුලිබල නිෂ්පාදන ගිවිසුම්වල අවකාශයක් නැත.

ස්වාධීන විදුලි බල නිෂ්පාදන ගිවිසුම් අනුව, විදුලි බල පිරියත පිළිබඳ නඩත්තු කටයුතු සඳහා සමාගම විසින් ද්‍රව්‍ය හා අමතර කොටස් ආනයනය කිරීමට අදාළව ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය විසින් බදු ප්‍රතිපූර්ණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද සීමිත සම්පත් හේතුවෙන් හා විදුලි බල පිරියතෙහි හදිසි පිළිසකර කිරීම් සිදු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය වැනි ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා හේතුවෙන් ලංකා විදුලි බල මණ්ඩල කාර්ය මණ්ඩලය විසින් නඩත්තු කටයුතු භෞතිකව නියාමනය කිරීම හා විදුලි බල පිරියතෙහි කෙරෙන ද්‍රව්‍ය උපයෝජනය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එවැනි යාන්ත්‍රණයක් දැනට ක්‍රියාත්මක නොවේ. විදුලි බල පිරියතවල ආනයනික ද්‍රව්‍ය තථ්‍ය උපයෝජනය කාලීන පදනම මත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විදුලි බල මණ්ඩලය විසින් දැනටමත් කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.”

(ඌ) විදේශ මූල්‍යයන් ව්‍යාපෘති පිළිබඳ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් 4 දෙනෙකු විසින් රු.388,018,653 ක් වූ ව්‍යාපෘති අරමුදල්වලින් ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් වාහන 57 ක් මිලදී ගෙන තිබුණි. එහෙත් ව්‍යාපෘති ගිවිසුමේ , මූල්‍ය ගිවිසුමේ හෝ ව්‍යාපෘති පරිපාලන ලියවිල්ලෙහි ඒ සඳහා කිසිදු ප්‍රතිපාදනයක් නොතිබුණි. තවද එම වාහන 57 ම කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ නම් වලින් ලියාපදිංචි කර තිබූ අතර, ව්‍යාපෘතියේ වත්කම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනුවිතව දක්වා තිබුණි. එම වාහනවලින් 17 ක් 2013 වර්ෂයේදී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයට භාර දී තිබූ අතර මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කිසිදු ගැලපීමක් ඒ සඳහා සිදුකර නොතිබුණි.

(එ) බද්ධ ව්‍යාපාර සමාගමක් වූ ත්‍රිකුණාමලය විදුලිබල සමාගමෙහි සියයට 50 ක අයිතිය ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සතු වුවද, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට තුනෙන් එක් සාමාජිකත්වයක් පමණක් මණ්ඩලයට වෙන් කර තිබුණි. එබැවින් අනෙකුත් සාමාජිකයන්ගේ වාසියට තීරණ ගැනීමේ හැකියාව ඉතා ඉහළ වේ.

3.7 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) 2013 වර්ෂයේදී බෙදා හරින ලද ඔටෝ ඩීසල් වල අසාමාන්‍ය උනන්දුව සඳහා මණ්ඩලය විසින් ලංකා බනිජතෙල් සංස්ථාවෙන් හිමිකම් ඉල්ලීම් කර නොතිබූ අතර එම උනන්දුව ප්‍රමුඛව වටිනාකම රු.291,445,480 ක් විය.

- (ආ) 2003 ජූලි 02 දිනැති අංක පීඊඩී /12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 7.2 ඡේදයට අනුව සියළුම රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්, සියළුම ප්‍රධාන මෙහෙයුම් , ආවරණය කර, ක්‍රමානුකූලව සංශෝධනය කර හා යාවත්කාලීන කර ස්වකීය පද්ධති/ අත්පොත් තබා ගත යුතුය. කෙසේ වුවද 1987 වකවානුවේදී පිළියෙල කරන ලද මණ්ඩලයේ පරිපාටි සංග්‍රහයන් මණ්ඩලය විසින් සංශෝධනය කර යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පවතින විශාල මූල්‍ය අර්බුදයක් තිබියදීත්, කිසිදු සීමාවකින් තොරව මණ්ඩලයේ සේවකයන්ට ණය ලබා දී තිබුණි. බෙදාහැරීම් අංශයේ හැර මණ්ඩලයේ අනෙකුත් සේවකයන් 3,492 ක් සඳහා 2013 වර්ෂයේ දී එසේ ගෙවන ලද ණය ප්‍රමාණය රු. මිලියන 516 ක් විය.
- (ඈ) 2013 වර්ෂයේදී මණ්ඩලයේ සේවකයන් 226 කට යතුරුපැදි හැර, වාහන සඳහා ණය වෙනුවෙන් රු. මිලියන 102 ක් ලබා දී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් පොදු දුර්වලතාවයන් නිරීක්ෂණය විය.

- * ණය සම්බන්ධයෙන් වූ ලියකියවිලි ඉදිරිපත් නොකිරීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, අරමුණු කළ කාර්යයන් සඳහා සම්පූර්ණ ණය මුදලම උපයෝජනය කිරීම පිළිබඳව තහවුරු කළ නොහැකි විය.
- * බොහෝ අවස්ථාවලදී ණය මුදලෙන් මිලදී ගන්නා ලද වාහන මණ්ඩලයට උකස් කර නොතිබුණි.
- * ඉහළ ශ්‍රේණිවල නිලධාරීන් (ප්‍රධානීන්) විසින් ලබා ගන්නා ලද ණය සඳහා පහළ ශ්‍රේණිවල නිලධාරීන් (සහාය නිලධාරීන්) සහතික කර තිබුණි.
- * ණය ගන්නන් හා ඔවුන්ගේ ඇපකරුවන් සියයට හතළිහ හෝ සියයට හැටක වැටුප් සීමාව වන සුදුසුකම් නිර්ණායකය නොසලකා ණය ලබා දීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.
- * පරිවාස කාලයේ සිටින නිලධාරීන්ට ණය ලබා දී තිබුණි.
- * සුදුසුකම් සීමාව ඉක්මවමින් ණය ලබා දී තිබුණි.
- * පෙර ණයවල වර්ෂ 5 ක කාලය සම්පූර්ණවීමට පෙර නව ණය ලබා දී තිබුණි.
- * පෙර හිඟ ණය ශේෂය නිරවුල් කිරීම පිළිබඳ සැලකීමෙන් තොරව නව ණය සම්පූර්ණයෙන් ලබා දී තිබුණි.
- * අසම්පූර්ණ ණය ගිවිසුම් නිරීක්ෂණය විය.
- * රේගු බදු සහනදායී කොන්දේසි මත වාහනයක් ආනයනය කිරීම සඳහා ලබාදී තිබූ ණයක් වෙනුවෙන් වෙක්පතක් මණ්ඩලයේ සාමාන්‍යාධිකාරීගේ චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව ණයකරු විසින් ණයවර ලිපිය විවෘත කළ බැංකුවේ නමින් වෙනුවට මණ්ඩලයෙන් ණය මුදල ලබාගත් නිලධාරියාගේ නමින් ලියා තිබුණි.
- * අදාළ අංශ මගින් ලබා දෙන ලද ණය සම්පූර්ණයෙන් නිරවුල් කරන තුරු වාර්ෂික ආදායම් බලපත්‍ර හා සර්වග්‍රාහී රක්ෂණ සහතිකවල පිටපත් ඒකාකාරී ආකාරයකින් පරීක්ෂා නොකිරීමේ හා ලබා නොගැනීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

3.8 මානව සම්පත් කළමනාකරණය.

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) මණ්ඩලයේ බඳවා ගැනීම් යෝජනා ක්‍රමය (SOR) දීර්ඝ කාලයක් යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2013 වර්ෂය සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද කාර්යමණ්ඩල සැලැස්ම අභිබවා සේවකයන් 1517 ක් අනුකොන්ත්‍රාත් පදනමින් බඳවා ගෙන තිබුණි. 2013

දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුකොන්ත්‍රාත් පදනමින් බඳවා ගන්නා ලද මුළු සේවක සංඛ්‍යාව 4,459 ක් වූ අතර එය මණ්ඩලයේ මුළු සේවක ප්‍රමාණයෙන් සියයට 25 ක් නියෝජනය විය.

(ඇ) අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් පහත දැක්වෙන අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුරප්පාඩු වී තිබුණි.

සේවක වර්ගය	පුරප්පාඩු තනතුරු සංඛ්‍යාව
-----	-----
විධායක	174
මධ්‍යම මට්ටමේ තාක්ෂණික සේවය	22
පුහුණු තාක්ෂණ සේවය	640
අර්ධ පුහුණු තාක්ෂණ සේවය	1,616
වෙනත් පුහුණු ශ්‍රේණි	34

එකතුව	<u>2,486</u>

(ඈ) නුපුහුණු ක්ෂේත්‍ර සේවය සඳහා අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 1,717 කින් ඉක්මවා තිබුණි.

(ඉ) උසස්වීම් සඳහා සලකා බලන එකම කරුණ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය වූ අතර අනුප්‍රාප්තික සැලැස්මක් නොවීය. එම නිසා, උසස්වීම් සේවකයාට ප්‍රතිලාභී වූ අතර ආස්තීත්‍යයට ප්‍රතිලාභයක් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. උසස් තනතුරු සඳහා උසස්වීම් ඉතා කෙටිකලකදී එනම් අර්ධ වර්ෂයකට අඩු කාලයක් තුළ දීත් ලබා දී තිබූ අතර එය මණ්ඩලයේ අයහපත් පරිචයක් විය.

තවද විධිමත් මාරු කිරීම් ප්‍රතිපත්තියක් හෝ පරිපාටියක් මණ්ඩලයේ ක්‍රියාත්මක නොවීය. උදාහරණයක් ලෙස කොලොන්නාව වායු සමීකරණ හා නඩත්තු අංශයේ සේවකයන්ගෙන් සියයට 52 ක් වර්ෂ 15 – 37 දක්වා කාලයක් එකම ස්ථානයෙහි සේවයේ යෙදී තිබුණි.

(ඊ) මානව සම්පත් අංශයේ ප්‍රධාන තනතුර නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (පිරිස්) වන අතර එම තනතුර වෙනත් සේවාවලට විශේෂයෙන් විදුලි ඉංජිනේරුවරු සඳහා විවෘත වීමට හැකිවන පරිදි බඳවා ගැනීම් පරිපාටියේ (SOR) එම තනතුර සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් සුදුසුකම් හා පළපුරුද්ද විශේෂයෙන් සඳහන් කර නොතිබුණි. එම නිසා දැනට පවත්නා බඳවා ගැනීම් පරිපාටිය (SOR) සම්පූර්ණ හා නිවැරදි ලෙස සැලකිය නොහැක.

(උ) තනතුරු දෙකක් අතර නොගැලපීමක් ඇති කරමින් මණ්ඩලයේ පිරිස් කළමනාකරණ අංශයේ ප්‍රධාන ඉංජිනේරු තනතුර (මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති) ඇති කර තිබුණි.

(ඌ) පවත්නා බඳවා ගැනීම් පරිපාටිය (SOR) අනුව, මානව සම්පත් (HRO) සේවයේ මුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙන් සියයට 50 ක් බාහිරව පුරවන අතර එම ප්‍රතිශතය වර්ෂයෙන් වර්ෂයට සියයට 85 ක් දක්වා වැඩි කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේ වුවද, මණ්ඩල ඉතිහාසයේ දීර්ඝම කාලයක් ඉංජිනේරුවරුන් දෙදෙනෙකු විසින් පිරිස් අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් ආවරණය කරන බැවින් හා එම අංශයේ 4 ශ්‍රේණියට ඉහළ තනතුරු මානව සම්පත් ක්ෂේත්‍රය හැර වෙනත් සේවා වලට විවෘතව තිබූ බැවින්, එම බාහිරව බඳවා ගන්නා සේවකයන්ට උසස්වීම් යෝජනාක්‍රමයේ පැහැදිලි උසස්වීම් මාර්ගයක් ඇති බවට නිරීක්ෂණය නොවීය.

මානව සම්පත් කළමනාකරු (HRM) හා මානව සම්පත් නිලධාරී (HRO) සෘජුවම බඳවා ගැනීම සඳහා 100 ට වැඩි සේවකයන් සිටින ආයතනයක මානව සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ අවශ්‍යවන වර්ෂ 06 ක පළපුරුද්ද මෙම ආයතනයේ කටයුතු කළ යුතු මුළු සේවක සංඛ්‍යාව සමඟ සැසඳීමේදී ප්‍රමාණවත් නොවේ.

3.7. අයවැය පාලනය.

අයවැය හා තර්ජන සංඛ්‍යා අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

4. පද්ධති හා පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු මණ්ඩලයේ සභාපතිගේ අවධානයට වරින්වර යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ආ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ශේෂ
- (ඇ) තොග පාලනය හා ගබඩා කළමනාකරණය
- (ඈ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය
- (ඉ) ගිණුම් කරණය හා මූල්‍ය කළමනාකරණය
- (ඊ) ආයෝජන හා පරිපාලිතයන් පිළිබඳ පාලනය
- (උ) කෙරීගෙන යන වැඩ
- (ඌ) ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය
- (එ) අයවැය පාලනය
- (ඒ) සේවක ණය
- (ඔ) විකුණුම්